

Ze zopet smo izgubili dragoga prijatelja iz vasi Bučevci na Murskem polju, namreč A. Šostarič, narednika 2. bosansko-hercegovskega pešpolka. Podlegel je hudi bolezni in umrl v neki bolnišnici na Ogrskem. Bil je blagega značaja in tihe narave. A tudi njegova dva brata Alojz in Peter se še zmiraj bojujeja na italijanski fronti. Za slovo Ti bodi v imenu vseh prijateljev-vojakov: Mirno spavaj, dragi Tonček in lahka Ti bodi tuja zemlja!

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj svetli večna luč!

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se nemška ofenziva na 120 km dolgi fronti od mesta Noyon do izhoda od mesta Reims nadaljuje. Dne 30. maja je padla važna francoska trdnjava in križišče železnice Soissons. Za Reims, ki je obkoljen od treh strani, se bje sedaj stranovita borba. Reims je v razvalinah. Nemške armade so od Pariza oddaljene samo še 75 km. Prodiranje Nemcev je v zadnjih treh dneh le počasi napredovalo, kajti Francozi branijo krčevito vsako ped svoje zemlje. — Angleška poročila pravijo, da pošlje Amerika v mesecu juniju 250.000 mož na francosko bojišče.

Bitka pri Soissonsu.

Med najbolj krvave boje na francoskem bojišču v sedanji nemški ofenzivi je prištevati dva dni trajajočo bitko južno od mesta Soissons. Bitka, ki je vsplamtelala dne 1. junija zjutraj zarana, je trajala še drugi dan v pozno noč. Nasproti si je stalo 10 divizij borilcev. Francozi so vrgli v boj svoje najboljše čete, da bi iztrgali Nemcem iz rok goreče mesto Soissons. Očividno piše, da je neprestano bruhalo iz stotine topovskih žrel ogenj in smrt v vrste vojskujočih se čet. Cele vrste oklopnih avtomobilov, takozvani tanki, so se zaganjali druga v drugo. Vsled hudega topovskega ognja se je tresla zemlja kakor ob najhujšem potresu. Bojišče je bilo podobno ognju bljuvajočemu ognjeniku. Na tisoče mrtvih in grozno raztrganih trupel je pokrivalo bojišče. Soissons gori na vseh straneh in je porušen do tal.

Rusija zopet mobilizira.

Razmere v Rusiji so zopet zelo napete. Nad Moskvo je proglašeno vojno stanje. Vlada je razsila mobilizacijo 12 letnikov vojaštva. Minister Lenin je izdal na revolucionarno prebivalstvo oklice, v terem opozarja na resen položaj in nevarnost, ki grozi sedanji vladi od nje nasprotnega gibanja med ljudstvom.

Razne politične vesti.

Kaj bo z državnim zborom? Ministrski predsednik se prav pridno pogaja s Poljaki, da bi jih pridobil za se. Pogaja se tudi z Rusini. Nemški listi sedaj ugibljejo, kakšno stališče bodo zavzeli Čehi in Jugoslovani ob otvoritvi parlamenta. V tem tednu se bodo baje pričela pogajanja med zunanjim ministrom grofom Burianom in med delegati raznih strank. Razgovarjal se bo tudi s Čehi in Jugoslovani. — Državna zbornica bo baje sklicana okrog 25. junija.

Ministrska posvetovanja. V nedeljo popoldne so se vršila na Dunaju ministrska posvetovanja avstrijskih in ogrskih ministrov. Posvetovanja, ki so trajala v pozno noč, so bila baje velike politične važnosti. Posvetovali so se tudi o vprašanju ljudske prehrane.

Narodni svet. V Ljubljani se je dne 1. junija vršilo posvetovanje glede Narodnega sveta za Jugoslovanske avstrijske pokrajine. Dosegel se je popoln sporazum med strankami. Narodni svet, ki bo sestavljen iz zastopnikov vseh jugoslovanskih strank, bo imel nalogo, da vodi podrobno narodno delo in bo nadzoroval naše gibanje.

Slovenski tabor v Družmirju. Na Telovo napovedani slovenski tabor v Družmirju pri Šostanju je slovenjgraško okrajno glavarstvo prepovedalo. — Priprave za shod so bile naravnost velikanske. Ze nekaj dni poprej so pletle dekleta vence, da ozaljšajo prostore, možje in fantje so pa postavili tri velikanske mlaje, raz katere so plapolale slovenske trobojnice. Od vseh strani je prihitelo z vlakci, peš in na okinčanih vozovih na tisoče prebivalstva. Ko je pa ljudstvo zvedelo, da je shod prepovedan, da mu torej ni dovoljeno se razgovarjati s svojimi poslanci in zastopniki, se ga je polastila velika potrtost in ogorčenje. Vlada je poslala v Družmirje 30 žandarjev in vojake z nasajenimi bajoneti, da razženejo zborovalce, oziroma da preprečijo prihod ljudstva. Mnogo žarnih bramb in vozov so orožniki ustavili in jih prisilili, da so se morali vrniti. Na shod je prišel poslanec dr. Verstovšek. Ko je na zborovališče prikorakalo vojaštvo z nasajenimi bajoneti, jim je poslanec šel nasproti, je odločno ugovarjal pri zastopniku slovenjgraškega okrajnega glavarstva, jer zahteval odstranitev vojaštva, kar se je tudi zgodilo.

Zbrane ogromne množice zborovalcev je pozdravil

vrli Družmirčan v priprostitih besedah, nakar je poslanec dr. Verstovšek obrazložil pomen nameravanega shoda. Povdarjal je, da poslanci vsled prepovedi ne smejo govoriti pred ljudstvom o miru, o prehrani, o trdih rekvizicijah, o zahtevi po kruhu in ne smejo črniti niti besedice o samostojnosti Avstrije napram Nemčiji. Poslanci ne smejo govoriti pred ljudstvom o združenju vseh avstrijskih Jugoslovancev pod habsburškim žezlom. Sklepno je poslanec zaklical ljudstvu: „Narod, radu se! Slovani gre na dan! Iz krvi naših padlih junakov klije novo življenje, se rodi nepremagljiva ljubezen do domače grude, do slovenske domovine, do Jugoslavije. Te nam ne uduši nobena strahovlada. Narod, ne omahuj, trdno stoji!“ Ves popoldan od 2. do 7. ure zvečer je vladal vzoren mir in red, nikjer ni prišlo niti do najmanjših izgrediv. Krasne slovenske pesmi so se razlegale naokoli in navdušene pesmi počel se je slovensko ljudstvo poslavljalo od gostoljubnih Družmirčanov.

Nemškutarji in vojno posojilo. Orni je cesarju pripovedal, da so 200 milijonov K vojnega posojila podpisali njegovi pristasi. Ker se na Slovenskem Štajerju sploh ni več podpisalo, torej so podpisali to vsa nemškutarji. Slovenci, to imate sedaj zahvalo!

Očka Orniš se nimajo dovolj denarja, ker so šli na Dunaj k cesarju, da bi si zaslužili „tožni groš“. Tožili so sicer po krivem, a se ne čudimo, saj tistim, ki so zatajili svoj materni jezik, nihče ne prisojaja resničnosti in odkritosrčnosti. Tožili so torej očka-resničojub Slovence, da niso hoteli Slovenci podpisovati vojnega posojila, ampak so kupovali — nemška posestva. Resnica pa je, da so Slovenci že mnogo vojnega posojila podpisali, a da bi Nemci in nemškutarski vojni liferanti, ki so si v kratkem pridobili stotisoče in milijone, lahko večje svote podpisali — če jih so! — je umevno. Očka Orniš, kako pa je z Vami? Ali sebe tudi med tiste štejete, ki namesto vojnega posojila kupujejo posestva? Kupili so očka dve veliki graščini v vrednosti več milijonov, eno so z velikim dobičkom prodali. Zakaj niste tistih svot, s katerimi ste graščine kupili, dali za vojno posojilo? Ali se pri žepu neha nemškutarski patriotizem? Kako „pečen“ je patriotizem ptujskega peka Orniša, kaže slučaj, kako je zaslovel o priliki obiska nadvojvode Franc Salvatorja v ptujskih bolnišnicah njegov kruh.

Kako hinavščino so uganjali nemškutarski zastopniki pri cesarju, kažejo njihovi surovi, odurni in obrekovalni govori. Sami zoper sebe so govorili, sami sebe, svoje lastne besede so pobijali. Da so tudi v tem očka-vođa mojster, so pokazali s svojimi odurnimi besedami pred cesarjem. Tožili so Jugoslovane, da hočejo raztrgati državo, da izpodjedajo njeno enotnost, a sami so zahtevali, naj cesar protustavno uniči enotnost države, naj se ločita od skupnih dežel na severu Galicija, na jugu pa Dalmacija. Zakaj so očka zahtevali to od cesarja? Ali bo potem Avstrija bolj močna, bolj enotna, če se na jugu in na severu nekaj odšči od nje? Ptujski očka to hočejo, da bi potem Nemci v Avstriji imeli večino in bi lahko z drugimi narodi tako delali, kakor so v začetku vojne leta 1914. Vaše besede, očka, so podobnega okasa — kakor vaš kruh.

Ljudstvo nas je poslalo k cesarju, to je zopet ena izmed neresnic, katere so se na Dunaju govorile. Ljudstvo je že govorilo proti vam, za svojo svobodo. Kadar bo ljudstvo prišlo do besede in velave, vas ne bo poslalo na Dunaj, ampak v kot. Zadolil vas je spoznal tekem štiriletne vojne. Ljudstvo ve tudi, kdo vas je poslal na Dunaj: nemški Volksrat in pa povelje iz severa, iz Berlinu. Nemčurji hočejo vojsko, a ne miru, celo onega med narodi ne marajo. Listi so poročali.

Ali ste morebiti za te marke potovali na Dunaj? Ljudstvo ve tudi, kaj vas je gnalo tje gor. To je bila vaša mržnja do Slovencev, gnala vas je na Dunaj skrb za — svoje žene. Bojite se, da bi se naše ljudstvo osvobodilo, rešilo teh tisočletnih pijavk. Bojite se, da bi potem ne bi mogli več nas izkoriščati, na naš račun obogateti. Dozdaj se je moralo ljudstvo potiti za kosček kruha, vi tuje in njih podretniki ste imeli dobiček iz naših žuljev. Strah vas je pred ljudstvom, ki se je iz dogodkov za časa vojne marsikaj naučilo, spoznalo vas volkove v ovčjih oblačilih: spoznalo je njega, ki mu je krail, jemal pravice, kdo zaviral njegov razvoj. In mi zahtevamo in bomo vedno zahtevali svoje pravice, če tudi vi nemškutarski bogataši in njih sluge popokate od jeze ali skoprnite od strahu. S tega stališča nas tudi vaše dunajsko romanje in vse obrekovanje ne odvrne več.

Štirje iz ptujske okolice. Z bojišča nam piše vojak iz ptujske okolice: Ker sem čital v dunajski „Preši“ imena nesrečnikov, ki so šli na uro gledat na Dunaj in so hoteli nositelja krone prepričati o jugoslovanskem zmagu. Med temi sem našel tudi štiripadeset deteljico od Sv. Vida pri Ptuj. Od teh 4 mož se je leta 1914 hotel vsak z denunciacijami poslaviti. Začnem pri najstarejšem, pri županu iz občine Vareja g. J. Zemljak. Ta mož naj pomisli, kdo je mu pomagal do prestola. Ali niso pri tem mnogo sodelovali Šostaričeve klobase in vino? Prepričan sem, da bi danes vsi volilec preklicali svoje glasove, ako bi bilo to le mogoče. Drugi junak je občinski svetovalec občine Pobrežje, Verdenik, zvest prijatelj gostilne. Tudi on, kakor vsi njegovi drugi, ni nikjer od ljudi priljubljen, vsi štirje so znani kot Ornikovi riveški. Tretji je Jožef Murko iz Gornje Pristave, tu-

di priganjač ptujske nemčurske gospode in prijatelj „hovih kleti“. Četrty, takimenovani vodja vsega posilnemšiva v šentvidski župniji, pa se imenuje Hans Šostarič, trgovec pri Sv. Vidu. Ta mož je že od nekdaj znan po svojih junaških činih v zaledju in po svojih denunciacijah. Čudim se, kako more on zastopati občino Dravce, ko ne stanuje v njej in ni tam noben davkoplačevalec. Ko bi bili Dravčani raje Orniku naročili, da bodo dobile haloške občine, kjer ni kaj jesti in kaj obleči in je velika revščina, da posreduje za uboge prebivalce za poceni obleko, obuyalic in za potrebni živež, takrat bi ta deputacija imela gotovo vs. eh, a drugače je le velika ničla. Vojaki tukaj na fronti iz dna duše obsojamo sedanjo nemčursko gonjo. Slovenci bi naj vedno ostali sužnji do breorejenih ptujskih nemčurskih bogatašev. Mi bi ne smeli postati nikdar svobodni. Na račun tujcev bi moralo naše domače ljudstvo samo hlapčevati raznim privandrancem, gladovati in pretrpeti razne druge težave. Ljudstvo slovensko, srametuj se! Otresi se tistih, ki te imajo samo za ljudi nižje vrste. Pozdravi svoje rešiteljico Jugoslavijo! — J. M.

Trg Planina na Štajerskem na roboto za nemstvo. Med one, ki so hodili na Dunaj k cesarju o Slovenceh govorit neresnico, spada tudi Schescherko (Sešerko), trgovec in župan na Planini. Ta svoje glavnež ni vprašal za dovoljenje ne občinskega stališstva, ne občinskega odbora, temveč se je kar nekega dne na tihem vkradel na Dunaj z izgovorom, da gre po svojih trgovskih poslih. S tem svojim zvitim ravnanjem je postavil Schescherko pred svetom na sramoten oder ves odbor in stališstvo, saj je hotel s tem javno pokazati svojo misel, da so mu oni peto kolo. On sam hoče namreč pri občinskem vozu tvoriti štiri kolesa in voziti z njim slovensko kamelejo za takozvani nemški most do Adrije. Ptujski Orniš je v svojem govoru na vladarja naglašal, da so v odposlanstvu zastopani vsi trgi Spodnjega Štajerja in lepo število slovenskih občin, ki prosijo olpomoci, naj se ne ustanovi jugoslovansko kraljestvo. Tudi Planinci naj bi bili takšni? Dvomimo, da bi občina trg Planina hotela nastopiti proti Jugoslaviji! Sešerkova zvijača je to vendar storila na njen račun. Sešerko je občino pred svetom vpregel v roboto za nemstvo ter jo spravil ob čast in dobro ime. Toda upamo, da je delal račun brez krmarja! Po § 56 občinskega reda je župan za svoja službena dejanja odgovoren občini, to je občinskemu stalištvu in občinskemu odboru, oziroma volilecem. V smislu določb § 37 naj zahteva tretjina odbornikov takoj odobrovo sejo. Ako je župan ne bo hotel sklicati, naj stori to njegov namestnik (prvi občinski svetovalec) pismeno. Na dnevi red točko: „Neopravičeno izigravanje trške občine Planina za južnoštajersko odpadništvo v odposlanstvu na vladarja od strani župana L. Sešerka.“ Ako župan ne pride k seji, razpravi občinski odbor brez njega, ako pride, mora dati vsa potrebna pojasnila ter mora pred glasovanjem oditi iz sobe. Sramotni pečat robote za nemstvo, katerega je pritisnil Sešerko na Planino, se da izbrisati le sledečim načinom: Občinski odbor skleni takoj po zgledu vseh sosednjih občin izavo za ustanovitev jugoslovanskega kraljestva ter naj odvzame Schescherku vsako zaupanje s pozivom, naj odloži županovanje takoj v roke prvega občinskega svetovaleca, preskrbo za živili pa prevzemi kateri drugi trgovec. Izjava se naj pošlje Jugoslovanskemu klubu na Dunaj, da se z njo dokaže državnemu zboru in vladarju ter svetu sploh nečeden način postopanja južnoštajerskih posilnemcev.

Za deklaracijo so se še izjavili: Občinski odbor občin Limbuš in Grušova pri Mariboru, 89 občanov v Grušovi, 987 mož, žen, mladeničev in deklet župnije St. Jakob v Slov. gor., Jugoslovanska strokovna zveza v Rušah, župani svetovalci in več odbornikov občin Kumen, Cinjač in Rotenberg pri St. Lovrencu nad Mariborom, 110 podpisov iz župnije St. Lovrenc nad Mariborom, 58 iz Belskega vrha župnije Sv. Barbara v Halozah, 75 slovenskih služkinj v Gradcu, 188 oseb iz Gorskkega vrha, 428 iz župnije Sv. Barbara v Halozah, 837 iz makolske župnije.

Štajerc-revček, zakaj se tožiti? Iz Makol se nam piše: Odbori vseh šestih občin naše župnije so že kol od kraja, ko se je začelo podpisovanje, so izjavili za deklaracijo in za Jugoslavijo. Razun tega pa so še nekatere rodoljubne mladenke začele po občinah nabirati podpise posameznikov in so jih tudi nabrale prav lepo število, namreč: Sv. Ana 129, Dešno 189, Makole 47, Pečke 103, Stopno 166, Stattenberg 203. Štajerc-revček, zakaj se tožiti? Zastonj so vsi tvoji zlobni napori. Narod slovenski se vzbuja in se ne da pokončati. Naprej za stava slave!

Grštnmayr Francelj zopet poskuša svojo srečo. Prihodnjo nedeljo bo govoril na nemškem shodu v Velikovu na Koroškem. Skušal se bo maščevati za svoj prisiljen beg v St. Janžu. Francelj, le pojdi na Koroško, na Štajerskem te itak nihče ne smatra za resnega. Mogoče te bodo prihodnji koroški nemškutarji kandidirali. Mnogo sreče, gospod Francelj!